

GETROKKEN UIT DE VOORNAAMSTE BUITENLANDSCHE WERKEN

Concordantie Van Laar's Magazijn – Grohmann's Ideenmagazin

Arinda van der Does en Jan Holwerda

Inleiding

Gijsbert van Laar zegt het zelf in de titel van *Magazijn van tuin-sieraaden: Getrokken uit de voornaamste Buitenlandsche Werken (...)* en met veele nieuwe platte gronden en sieraaden vermeerderd.

In de voorrede van het *Magazijn* staat: *De volgende uitgaven zullen dan hoofdzakelijk bevatten afbeeldingen (...) onder mijn opzicht vervaerdigd en voor een gedeelte getrokken uit de beste buitenlandse werken in dat vak in verschillende talen, voor een gedeelte van oorspronkelijke vinding, en voor een ander gedeelte naar reeds bestaande modellen op lusthoven getekend, terwijl de platte gronden van aanleg, van welke 'er bij elk stukken meest een of meer zullen voorkoomen, alle van origineele vinding zullen wezen; (...)*

En wat verderop in dezelfde voorrede: *... doch ook in een ander opzicht kunnen de beminnaaren van dit vak medewerken, en ons en elkanderen dienst doen, door ons, namelijk, tekeningen of schetsen medetedeelen van de bevalligste versieringen (...) Daar zal, zoo men het verkiest, melding gemaakt worden van de lusthoven waar zij gevonden worden; (...)*¹

Aldus zijn vijf bronnen te onderscheiden:

voor een gedeelte getrokken uit de beste buitenlandse werken;

voor een gedeelte van oorspronkelijke vinding;

voor een ander gedeelte naar reeds bestaande modellen op lusthoven getekend;

de platte gronden van aanleg, (...), alle van origineele vinding zullen wezen;

beminnaaren (...) tekeningen of schetsen medetedeelen van de bevalligste versieringen.

In dit artikel zullen deze bronnen nader worden toegelicht, waarbij de nadruk zal liggen op de afbeeldingen uit *buitenlandsche werken*.

Buitenlandse werken

Leonard A. Springer zegt in 1899 voor 't *meerendeel uit buitenlandsche werken overgenomen*², maar het is Eleanor von Erdberg die in Chinese influence on European garden structures uit 1936³ als eerste de link tussen Van Laar's Magazijn en Grohmann's Ideenmagazin noemt: *In 1802 Van Laar published in Holland a collection of drawings for garden buildings which is a close imitation of Grohmann's work in the arrangement and character of the designs, and also reproduces many of Grohmann's engravings without stating their origin.*

Latere auteurs als Wim Meulenkamp⁴ en Martin van den Broeke⁵ wijzen ook op overname uit Grohmann en eerste zegt *Tal van ontwerpen (...); men kan spreken over meer dan de helft*. In een latere gezamenlijke publicatie zien beide auteurs ook het nut van een concordantie op Van Laar's *Magazijn* – Grohmann's *Ideenmagazin*.⁶ Tot heden is een nauwgezette concordantie niet uitgevoerd en is het kwantificeren van 'overname uit *Ideenmagazin*' achterwege gebleven.

Grohmann's Ideenmagazin

Iedere auteur die een relatie Van Laar – Grohmann legt, spreekt over het werk *Ideenmagazin für Liebhaber von Gärten* en vaak wordt de nummerreeks 1 tot en met 60 en de datering 1796-1811 genoemd.

Toch behoeft deze titel een nadere toelichting:

Het *Ideenmagazin für Liebhaber von Gärten* is in feite een werk in twee delen: *Ideenmagazin für Liebhaber von Gärten, Englischen Anlagen und für Besitzer von Landgütern um Gärten und ländliche Gegenden, sowohl mit geringem als auch grossem Geldaufwand nach den originellsten Englischen, Gotischen, Sinesischen Geschmacksmanieren zu verschönern und zu veredeln, erschienen Unter der Aufsicht von Johann Gottfried Grohmann bij de uitgever Friedrich Gotthelf Baumgärtner; Heft 1 tot en met 48, Leipzig 1796-1806.*⁷

In de tekst van *Heft 48* (1806) staat *Wir liefern hier dieses Heft als den Schluss, maar enkele regels verderop staat ook Wir haben die vielen Zuschriften zur Aufmunterung eines ähnlichen Unternehmens von Ihnen erhalten (...)* Wir werden es sodann unter dem Titel: *Neues Grosses Ideen-Magazin für Gartenliebhaber und Ritterguts-Besitzer wieder beginnen.*

In het voorgaande jaar (1805) is Grohmann overleden, maar gezien de populariteit vervolgt Baumgärtner de serie.⁸

Heft 49 verschijnt onder de titel *Neues Ideen-Magazin für Liebhaber von Gärten, Englischen Anlagen und für Besitzer von Landgütern enthaltend Lust- und Gartenhäuser, Tempel, Einsiedeleyen, Hütten, Brücken, Gartensitze, Ruinen, Portale, Monumente, Prachtkegel, Warten, Winterwohnungen, Weinbergshäuschen, Vermachungen, Ha has, Volieren, Thüren, Mühlen, Gondeln, Bänke, Pavillons, Brunnen-Verzierungen, etc. etc.,* Friedrich Gotthelf Baumgärtner; *Heft 49* tot en met 60, Leipzig 1806-1811.

Lopende het verzamelen van de *Hefte* van het *Ideenmagazin*, ten behoeve van de concordantie⁹, vonden auteurs nog een ander werk van Grohmann met een zo mogelijk nog grotere invloed op Van Laar. In eerste instantie werd gevonden: *Kleines Ideen-Magazin für Gartenliebhaber oder Sammlung von Ideen, die mit wenig Kosten auszuführen sind enthaltend kleine Lust- und Gartenhäuser, Tempel, Einsiedeleyen, Hütten, Brücken, Gartensitze, Ruinen, Portale, Monumente, Prachtkegel, Winterwohnungen, Weinbergshäuschen, Vermachungen, Ha ha!, Volieren, Thüren, Stühle, Gondeln, Bäncke, Pavillons, Brunnen-Verzierungen, etc. etc. besonders für solche Liebhaber bestimmt, die ohne grossen Kostenaufwand etwas Geschmackvolles und Neues in ihren Gärten zu besitzen wünschen, Heft 1* tot en met 6, Johann Gottfried Grohmann, uitgever Friedrich Gotthelf Baumgärtner, Leipzig 1799-1806.

En ook bij dit werk heeft zich eenzelfde geschiedenis afgespeeld. Na beëindiging in 1806 volgt ook hier een doorstart, met de titel *Neues Kleines Ideen-Magazin für Garten-Liebhaber oder Sammlung von Ideen, die mit wenig Kosten auszuführen sind enthaltend kleine Lust- und Gartenhäuser, Tempel, Einsiedeleyen, Hütten,*

Brücken, Gartensitze, Ruinen, Portale, Monumente, Prachtkegel, Winter-Wohnungen, Weinbergshäuschen, Vermachungen, ha has, Volieren, Thüren, Stühle, Gondeln, Bänke, Pavillons, Brunnen-Verzierungen, etc. etc. besonders für solche Liebhaber bestimmt, die ohne grossen Kostenaufwand etwas Geschmackvolles und Neues in ihren Gärten zu besitzen wünschen, Heft 7 tot en met 12, Friedrich Gotthelf Baumgärtner, Leipzig 1806-1811.

Hierbij dient aangetekend te worden dat het *Kleines Ideen-magazin*, hoewel enkele afbeeldingen overeenstemmen met die uit het *Ideenmagazin*, geen compilatie is van laatstgenoemde uitgave. De uitgever geeft dit zelf aan in een aankondiging in het *Intelligenzblatt der Allgemeine Literatur-zeitung* van 1799.¹⁰ Men wil een ander publiek, dat minder te besteden heeft, aanspreken.¹¹

Kortom er is sprake van:

Ideenmagazin van Grohmann, Heft 1 tot en met 48, 1796-1806;

Neues Ideen-Magazin van Baumgärtner, Heft 49 tot en met 60, 1806-1811;

Kleines Ideen-Magazin, van Grohmann, Heft 1 tot en met 6, 1799-1806;

Neues Kleines Ideen-Magazin, van Baumgärtner, Heft 7 tot en met 12, 1806-1811.

Concordantie Magazijn – (*Kleines*) *Ideenmagazin*

De concrete bevindingen van deze concordantie zijn opgenomen in een overzichtelijke lijst aan het einde van dit artikel.¹² Bovendien is in deze lijst een datering van de katernen van het *Magazijn* opgenomen.¹³

Ten behoeve van katern 1 en 2 van het *Magazijn* worden complete platen uit het eerste *Heft* van *Kleines Ideen-Magazin* gekopieerd, één op één dus. Ten behoeve van platen in katern 3 worden onderdelen van verschillende platen uit meerdere *Hefte* van *Kleines Ideen-Magazin* gecombineerd tot platen voor het *Magazijn*. Vanaf katern 4 worden ook complete platen en onderdelen van platen uit *Hefte* van het *Ideenmagazin* gekopieerd.

Uit de concordantie blijkt verder dat Van Laar uitsluitend kopieert uit het *Ideenma-*

gazin, Heft 1 tot en met 41, en uit het *Kleines Ideen-Magazin*, Heft 1 tot en met 4. Naar het schijnt 'klakkeloos' (zonder systeem of voorkeur) en steeds één op één hoewel Van Laar zelf aangeeft ideeën over te nemen naar de *gelegenheid en gronden deezer republiek gewijzigd*. Sommige platen kopieert hij in zijn geheel, andere platen worden samengesteld uit onderdelen van meerdere Grohmann platen. Een enkele keer kopieert Van Laar in spiegelbeeld of laat hij een deel van de achtergrond wegvallen, maar de kopieën van de platen dan wel onderdelen zijn toch altijd één op één. Daarnaast zijn samengestelde platen waarbij sprake is van kopiëren van Grohmann, compleet samengesteld uit onderdelen uit Grohmann. Er is dus geen sprake van een mix van onderdelen uit Grohmann met onderdelen getekend voor of door Van Laar of uit andere (buitenlandse) werken.

Enkele zaken kopieert Van Laar niet, ook al komen zij regelmatig in Grohmann's *Ideenmagazin* of *Kleines Ideen-Magazin* voor, dit zijn:

bloemenetageres, of andere elementen waarop plantenpotten worden neergezet;

tuingebouwen waarbij levende bomen (als pilaar) of geweien worden gebruikt.;

grotere tuin/bijgebouwen als een kegelbaan, stal, voorraadschuur of kas;

tuinspelen (behalve schommel en wip);

tuinmachines voor bewatering, hooien en dergelijke;

lantaarnpalen;

interieurinrichting;

tuinplattegronden (het idee tuinplattegronden te publiceren kan Van Laar wel van Grohmann hebben afgekeken aangezien er een plattegrond in *Heft 7* van *Ideenmagazin* en in *Heft 2* van *Kleines Ideenmagazin* voorkomt);

vazen, bloempotten of -bakken;

beplanting (bijvoorbeeld bomen);

zonnewijzers;

wegwijzers;

grensstenen en mijlpalen.

Vanaf circa 1803/1804 kopieert Van Laar niet meer uit de nieuwste uitgaven van Grohmann - Baumgärtner, maar grijpt hij terug naar oudere exemplaren, zo kopieert hij ten behoeve van zijn laatste katern nog uit het eerste *Heft* van Grohmann's *Ideenmagazin*.

Ten dele kopieert, maar meestal niet letterlijk, Van Laar ook de bijschriften van Grohmann, maar in geen enkel geval noemt hij een architect of anderszins de herkomst of de locatie van de afbeeldingen. Grohmann daarentegen doet dit vaak wel, zij het ook lang niet altijd.

Zoals Meulenkamp al opmerkte, heeft Van Laar af en toe moeite met het benoemen van de stijl¹⁴, opmerkelijk, omdat Grohmann wel de juiste stijl aangeeft.

Andere buitenlandse werken

In het *Magazijn* staan meerdere gravures die eerder al in andere buitenlandse werken dan het *Ideenmagazin* werden gepubliceerd.¹⁵ Het is niet waarschijnlijk dat Van Laar direct uit deze werken heeft gekopieerd, maar dat deze via Grohmann's *Ideenmagazin* onder zijn aandacht zijn gekomen. Dit vermoeden bestaat omdat Grohmann's *Ideenmagazin* platen bevat die samengesteld zijn uit meerdere losse elementen uit andere buitenlandse werken en Van Laar vervolgens de samengestelde plaat veelal één op één kopieerde. Zie hiervoor bijvoorbeeld plaat XXXVI uit het *Magazijn* en plaat IV uit *Heft 20* van het *Ideenmagazin*, laatste is een compilatie van afbeeldingen uit Stieglitz' *Gemälde von Gärten im neuern Geschmack*.

Het is dus niet te zeggen of Van Laar de verschillende buitenlandse werken heeft gekend, maar hij is er zeker van op de hoogte geweest, omdat Grohmann zijn bronnen meestal noemt.¹⁶ Wellicht is dit voor Van Laar reden geweest om de aanduiding *getrokken uit de beste buitenlandsche werken op te nemen*.

Het gaat om onderstaande werken:

N. Wallis, *The carpenter's treasure*, Londen, 1773

Georges Louis Le Rouge, *Détail des nouveaux jardins à la mode*, 1776 - 1788

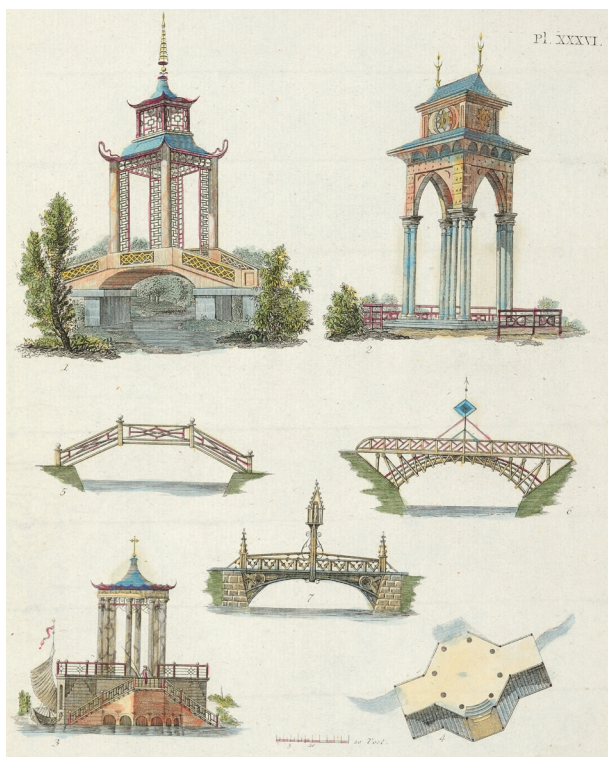
John Plaw, *Ferme Ornée, or, Rural improvements*, 1785

John Plaw, *Rural architecture, or, Designs, from the simple cottage to the decorated villa*, 1785

John Miller, *The country gentleman's architect*, 1787

William Wrighte, *Grotesque Architecture, or Rural Amusement*, 1790

William Wrighte, *Ideas for Rustic Furniture proper for Garden Seats, Summer*

Afb. 1, Plaat XXXVI uit het Magazijn van Tuin-Sieraaden (1802-1809)

Het bijschrift van Van Laar luidt:

N°. 1. Eene chineefche brug, met een tempeltjen in dezelve fmaak, dat op het midden van de brug op vier zuilen rust.

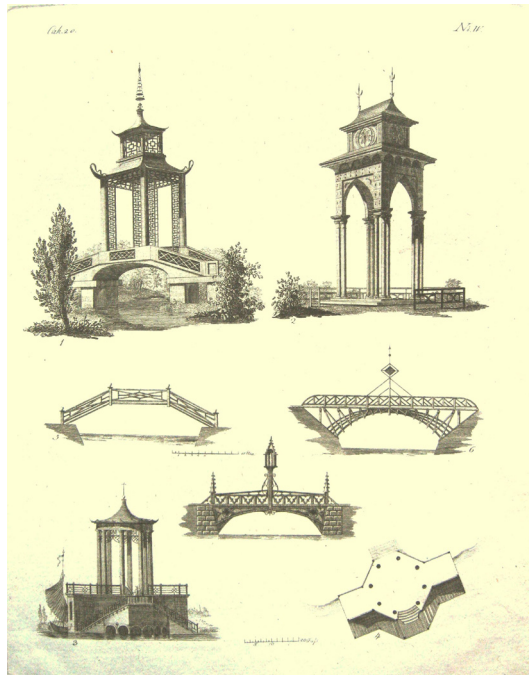
Op eene vrolijke, niet te onbefchaafde, natuurlijke plaats behoort derzelve over het water gebouwd te worden.

N°. 2. Een open op twaalf zuilen rustend paviljoen in de Turkfche fmaak; men kan het op een kleinen heuvel, van waar men een goed gezicht heeft, plaats geeven.

N°. 3. Een chineesch Huisjen aan het water. Het fteenen ondergebouw kan dienen voor een berging van fchuiten, jagtjens en tot plaatfing van vischkaren; een dubbel trap voert naar het water.

N°. 4. Platte grond van N°. 3.

N°. 5 6 en 7 onderfcheiden modellen van bruggen.

Afb. 2 Blatt IV uit Grohmann's Ideenmagazin Heft 20
 Grohmann's bijschrift luidt:

Fig. 1. Eine Chinesische Brücke, mit einem Pavillon bedeckt, der auf vier Säulen ruht, und von allen Seiten offen ist, über einen Fluß oder Canal zu bauen, dessen Ufer vorzüglich schön bekleidet sind, und der überhaupt durch eine sehr freundliche und reizende Aue fließt.

Fig. 2. Ein freundlicher Pavillon in Türkischen Geschmack, der auf zwölf Säulen ruht, und mit einem einfachen Geländer umgeben ist.
 Er erhält seinen besten Standort auf einem kleinen Hügel, von welchem hinab man eine schöne Aussicht genießt.

In einiger Entfernung um den Pavillon können Italiänische Pappeln und Blumen tragende Gesträuche in zierlichen einzelnen Gruppen gepflanzt werden.

Fig. 3. Gartensitz als Wasserhaus im Chinesischen Styl. Im hohen steinernen Unterbau sind Fischbehälter angebracht. Von diesem Unterbau erheben sich acht

Säulen zu einem von allen Seiten offenen Pavillon, mit einem ausgeschweiften Dache. Zu diesem Pavillon führt von der Landseite eine kleine Treppe hinan, und auf der andern Seite eine größere Doppeltreppe in den Fluß hinab. Der Platz um den Pavillon herum ist mit einem zierlichen hölzernen Gebäude umgeben.

Fig. 4. Grundriß zu vorstehendem Gebäude.

Fig. 5 und 6 sind wie die unter denselben befindliche Figur verschiedene Zeichnungen zu Brücken über Canäle.

Houses, Hermitages, Cottages, &c. on 25 Plates, 1790-1795

Charles Middleton, *Picturesque and architectural views for cottages, farm houses and country villas*, 1795

Christian Ludwig Stieglitz, *Gemälde von Gärten im neuern Geschmack*, 1796

Wilhelm Gottlieb Becker, *Neue Garten- und Landschafts-Gebäude*, 1799

John Plaw, *Sketches for country houses, villas and rural dwellings*, 1800

Hierbij moet worden opgemerkt dat in het *Magazijn* werken die oorspronkelijk van Stieglitz en Plaw zijn het meest frequent worden gekopieerd. Of dit een bewuste keuze van Van Laar is geweest, is moeilijk te zeggen.

Oorspronkelijke vinding

Binnen de katernen van het *Magazijn* is na concordantie Van Laar - Grohmann een duidelijk 'ritme' (enkele uitzonderingen daargelaten) in de platen te ontdekken. Van Laar houdt een consequente indeling aan: vier platen naar Grohmann-afbeeldingen en daarna volgen twee platen met nog niet herleide afbeeldingen. Juist deze platen zijn mogelijk van oorspronkelijke vinding. De tekenstijl is duidelijk een heel andere, en meerdere afbeeldingen zijn naar bestaande situaties op buitengoederen in Nederland. Tot slot, per katern meestal twee plattegronden die, zoals Van Laar zegt, van *origineele vinding* zijn.

Naar bestaande modellen op lusthoven getekend

Vanaf katern 18, maart 1807 (zie bijgevoegde lijst met datering), plaat CXL met een ruïneuze brug, is de eerste gravure te zien, waarvan daadwerkelijk kan worden aangetoond dat deze zich op een buiten, namelijk Velserbeek te Velsen, heeft bevonden.¹⁷ Vanaf dat moment worden in enkele navolgende katernen elementen van of geïnspireerd op Velserbeek opgenomen.

Van Laar hanteert in zijn katernen als gezegd een consequente indeling, hierdoor bestaat het vermoeden dat hij al in eerdere katernen afbeeldingen heeft opgenomen van bestaande situaties. Dit is uiteraard zeer onzeker en deze situaties zijn nog niet achterhaald. Van Laar zelf noemt slechts eenmaal de locatie, *Buiten van den Wel Ed. Heer Goll te Velsen*, waar zich een tuinsieraad bevindt, bij plaat CLXXXIX. Opmerkelijk, omdat dit buiten al vanaf katern 18, plaat CXL voorbeeld is voor enkele gravures.

Plattegronden van aanleg, van oorspronkelijke vinding

Van Laar geeft zelf in zijn voorrede aan dat zijn plattegronden van *origineele vinding* zijn, enkele plattegronden zijn ook geïdentificeerd, op deze plaats wordt hier verder niet op ingegaan. In het 24ste en laatste katern heeft Van Laar geen plattegrond(en) opgenomen.

Aangeleverde tekeningen van anderen

Of aan de oproep *tekeningen of schetsen medetedeelen* gevolg is gegeven is niet met zekerheid vast te stellen. Van Laar belooft in zijn voorrede dat hier dan melding van zal worden gemaakt. Dit is in het *Magazijn* niet het geval. Het veelvuldig voorkomen van elementen uit Velserbeek doet aanlevering wel vermoeden. Of Van Laar is door Velserbeek geïnspireerd en heeft hiernaar getekend of laten tekenen, of tekeningen naar Velserbeek zijn aangeleverd.

Een ander gegeven dat aanlevering doet vermoeden is het onderscheid in tekenstijl. Platen welke niet gekopieerd zijn van Grohmann kennen nogal een onderscheid in tekenstijl. Een oorzaak kan aanlevering door verschillende personen zijn. Een andere oorzaak zou overname uit verschillende andere werken kunnen zijn, maar vele Engelse, Duitse en Franse voorbeeldboeken zijn nageslagen en van kopiëren uit andere werken dan uit Grohmann lijkt geen sprake. Anders gezegd,

als het niet gekopieerd is uit Grohmann, dan is het waarschijnlijk *medegedeeld*, of voor of door Van Laar getekend.

Conclusie

Van Laar kopieert complete platen en losse *modellen van allerlei tuin-versierselen* uit *Ideenmagazin für Liebhaber von Gärten* en uit *Kleines Ideen-Magazin für Gartenliebhaber*.

Voor wat betreft *Ideenmagazin für Liebhaber von Gärten* maakt hij gebruik van *Heft 1* tot en met 41 en bij *Kleines Ideen-Magazin für Gartenliebhaber* van *Heft 1* tot en met 4.

Uit *Neues Ideenmagazin für Liebhaber von Gärten* en *Neues Kleines Ideen-Magazin für Gartenliebhaber* neemt Van Laar geen gravures over.

Twee derde deel van het aantal platen met *modellen van allerlei tuin-versierselen* als in het *Magazijn van Tuin-Sieraaden*, stamt uit genoemde werken van Grohmann. Het *Magazijn* kent 190 platen; waarvan 41 *platte-gronden van aanleg*, resteren 149 platen waarvan 102 platen kopieën zijn van platen dan wel samengesteld uit objecten op platen als in Grohmann's werken.

Van Laar hanteert een 'ritme' in zijn platen, vanaf het eerste tot en met het laatste door hem samengestelde katern. Een katern is, op een enkele uitzondering na, steeds samengesteld uit 4 platen met kopieën naar Grohmann, 2 'eigen' platen en 2 *platte gronden van aanleg*.

Van Laar lijkt geen duidelijke criteria voor de te kopiëren gravures te hebben.

Vanaf 1806 grijpt Van Laar op oudere 'nummers' van beide *Magazine* terug.

De concordantie in het kort staat op de volgende twee bladzijden. Aangegeven worden *Magazijn van Tuin-sieraaden* met katernnummer en maand-jaar waarin een vermelding wordt gemaakt van verschijnen. Vervolgens in de eerste kolom plaatnummer in *Magazijn* en in de tweede kolom *Heft* en plaat in KIM = *Kleines Ideen-Magazin für Gartenliebhaber* of IM = *IdeenMagazin für Liebhaber von Gärten*.

No. 1 Titelblad I II III IV V VI VII VIII	februari 1802 KIM 1.1 KIM 1.2 KIM 1.3 KIM 1.4	No. 2 IX X XI XII XIII XIV XV XVI	juni 1802 KIM 1.8 KIM 1.7 KIM 1.6 KIM 1.5
No. 3 XVII XVIII XIX XX XXI XXII XXIII XXIV	november 1802 KIM 2.11, KIM 2.3, KIM 3.9 KIM 2.11, KIM 3.9 KIM 3.2, KIM 1.9, KIM 3.10, KIM 3.4 KIM 2.4, KIM 3.6	No. 4 XXV XXVI XXVII XXVIII XXIX XXX XXXI XXXII	februari 1803 IM 33.2 KIM 4.11, KIM 2.2 KIM 4.10, KIM 2.7, KIM 2.9 IM 33.4, KIM 2.7
No. 5 XXXIII XXXIV XXXV XXXVI XXXVII XXXVIII XXXIX XL	augustus 1803 IM 10.6 IM 8.2 IM 23.1 IM 20.4	No. 6 XLI XLII XLIII XLIV XLV XLVI XLVII XLVIII	oktober 1803 KIM 3.7, IM 3.4, IM 20.5 IM 5.9 IM 12.9 IM 7.6, IM 3.4
No. 7 XLIX L LI LII LIII LIV LV LVI	december 1803 IM 20.8 KIM 2.1, KIM 3.10, KIM 3.7, KIM 3.4 IM 32.9 IM 4.2	No. 8 LVII LVIII LIX LX LXI LXII LXIII LXIV	mei 1804 IM 29.6 IM 23.2 IM 35.4 IM 27.7
No. 9 LXV LXVI LXVII LXVIII LXIX LXX LXXI LXXII	augustus 1804 IM 19.8 IM 8.4 IM 31.3, KIM 4.6 IM 24.6 IM 23.6	No. 10 LXXIII LXXIV LXXV LXXVI LXXVII LXXVIII LXXIX LXXX	november 1804 IM 27.8 IM 5.7 IM 13.3, IM 31.8 IM 31.8, IM 31.3 IM 1.5, KIM 4.6
No. 11 LXXXI LXXXII LXXXIII LXXXIV LXXXV LXXXVI LXXXVII LXXXVIII	maart 1805 IM 19.10 IM 19.10 IM 28.10 IM 28.9, IM 14.1	No. 12 LXXXIX XC XCI XCII XCIII XCIV XCV XCVI	augustus 1805 IM 24.5, IM 6.8 IM 37.4 IM 21.7 IM 32.6

No. 13 XCVII XCVIII XCIX C CI CII CIII CIV	november 1805 KIM 3.5, IM 3.4, KIM 4.9, IM 4.7 IM 20.5, KIM 4.9 IM 20.6, IM 13.3 KIM 4.6, IM 31.3, IM 40.4 IM 31.5	No. 14 CV CVI CVII CVIII CIX CX CXI CXII	december 1805 IM 8.1 KIM 3.5, IM 6.2 IM 1.8 KIM 3.5, IM 1.4, IM 1.3 IM 16.9
No. 15 CXIII CXIV CXV CXVI CXVII CXVIII CXIX CXX	januari 1806 IM 19.9, KIM 3.1, IM 6.8 IM 13.4 IM 17.3 IM 26.7 IM 13.9 KIM 3.3	No. 16 CXXI CXXII CXXIII CXXIV CXXV CXXVI CXXVII CXXVIII	juli 1806 IM 40.4 IM 2.5 IM 12.6, IM 28.4 IM 31.3, KIM 3.3, KIM 2.9
No. 17 CXXIX CXXX CXXXI CXXXII CXXXIII CXXXIV CXXXV CXXXVI	september 1806 IM 4.10 IM 25.7 KIM 4.7 IM 32.2 IM 10.8, IM 26.5, KIM 1.1	No. 18 CXXXVII CXXXVIII CXXXIX CXL CXLI CXLII CXLIII CXLIV	december 1806 IM 29.10 IM 22.7 IM 5.2
No. 19 CXLV CXLVI CXLVII CXLVIII CXLIX CL CLI CLII	mei 1807 IM 5.1, KIM 3.8, KIM 3.1 IM 15.1 IM 24.7 IM 34.2	No. 20 CLIII CLIV CLV CLVI CLVII CLVIII CLIX CLX	juli 1807 IM 7.8 IM 35.5 IM 20.5, IM 16.8, IM 30.7, KIM 4.1 IM 26.4, IM 6.8, IM 13.5, IM 25.9, KIM 3.3
No. 21 CLXI CLXII CLXIII CLXIV CLXV CLXVI CLXVII CLXVIII	oktober 1807 IM 9.8 IM 41.1 KIM 3.10, KIM 2.3 IM 27.1, IM 10.1, KIM 2.11	No. 22 CLXIX CLXX CLXXI CLXXII CLXXIII CLXXIV CLXXV CLXXVI	december 1807 IM 27.3 IM 31.6 IM 11.3 IM 38.3
No. 23 CLXXVII CLXXVIII CLXXIX CLXXX CLXXXI CLXXXII CLXXXIII CLXXXIV	oktober 1808 IM 6.5 KIM 2.1 IM 4.7 KIM 2.3	No. 24 CLXXXV CLXXXVI CLXXXVII CLXXXVIII CLXXXIX CXC	maart 1809 IM 1.6 IM 22.5 IM 24.1 IM 15.9